

N:o 67.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 7 juli 1887.

— — — — Andra Kammaren den 7 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, i anledning af Kongl. Maj:ts nådiga proposition med förslag till ny förordning angående villkoren för tillverkning af bränvin.

(Bevillningsutskottets betänkande n:o 8 och memorial n:o 15 samt sammansatta bevillnings- och lagutskottets betänkande n:o 1 och memorial n:o 2.)

Till Konungen.

Uti nådig proposition af den 13 sistlidne maj har Eders Kongl. Maj:t till Riksdagen öfverlemnadt förslag till ny förordning angående villkoren för tillverkning af bränvin.

Vid behandling af denna proposition har Riksdagen, under gillande af hufvudgrunderna för författningsförslaget, dock funnit åtskilliga förändringar i detsamma nödiga, hvilka Riksdagen nu går att under de särskilda paragraferna i Eders Kongl. Maj:ts förslag närmare angifva.

§ 3.

Eders Kongl. Maj:ts förslag om förbud för bränvinstillverkning af majs och dylika råämnena har synts Riksdagen innebära en allt för stor afvikelse från den hittills gällande grundsatsen om näringarnes frihet,

Bih. till Riksd. Prot. 1887. B. 10 Saml. 1 Afd. 1 Band. 16 Häft.

särdeles i fråga om valet af det råmaterial, som för en närings bedrivande kan finnas fördelaktigast.

Riksdagen har därför ur förordningen uteslutit förbudet att tillverka bränvin af majs och dylika ämnen.

§ 10.

Då man icke kan säga, när skatten för tillverkad bränvin kommer att erläggas, och då stundom bränvinet obeskattadt utföres ur landet, hafva de här i 1:a mom. använda orden »*erläggas tillverkningskatt*» ansetts böra utbytas mot orden »*tillverkaren påföras skatt*».

Vidare har af den senare punkten i samma mom., hvilken innefattar sättet för uppbörden, bildats ett särskildt mom. 2. Den förra punkten rör uteslutande debiteringen. Till följd af denna ändring har derjemte en obetydlig formel ordförändring vidtagits i början af detta 2:a mom. Derjemte hafva följdriktigt mom. 2 och 3 i Eders Kongl. Maj:ts förslag åsatts respektive n:is 3 och 4.

§ 16.

Som det är tänkbart, att vid en inträffande prisstegring det kan komma i fråga att exportera rätt bränvin, så bör det beredas brännerigare tillfälle härtill utan att först behöfva erlägga skatten. Riksdagen har därför i denna § infört ett tillägg, gående ut på att bereda råvarutillverkare samma förmån i detta afseende, som nu tillkommer innehafvare af allmänt nederlag, beläget i stapelstad vid saltsjön.

§ 17.

Med afseende å tillsättningen af kontrollörer har Riksdagen icke funnit skäl att ändra den nu gällande föreskriften, att Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande skola tillsätta kontrollörerna; dock har Riksdagen ansett ett stadgande derom, att förslag först afgifvas af öfverkontrollörerne, böra intagas i denna paragraf.

§ 25 mom. 1.

Som den i detta mom. först meddelade straffbestämmelse af böter från och med 500 till och med 5,000 kronor eller fängelse från

och med en månad till och med ett år måste, med hänsyn till deri förekommande betydliga strafflatitud, vinna tillämpning äfven då försvårande omständigheter äro för handen, har Riksdagen ansett, att straffarbete enligt samma lagrum bör ådömas endast i de fall, då försvårning skett i större omfattning eller eljest under *synnerligen* försvårande omständigheter, i öfverensstämmelse med hvilken åsigt förändring i omförmälda lagrums lydelse vidtagits.

Mom. 2.

Enligt Eders Kongl. Maj:ts förslag stadgas uti mom. 2 ansvar för det fall, att den, som begagnar nederlagsrätt, varder beträdd med att oloffligen bortföra bränvin från nederlaget eller bryter kronans lås, som blifvit satt å nederlagsmagasin, och derefter meddelas uti ett särskildt med 3 betecknad moment den föreskrift att, i fall det oloffligen bortförda bränvinet återfinnes, detsamma skall vara förverkadt, men att, om det ej kan tillrättaskaffas, tillverkaren skall gälda dess värde. Denna senare föreskrift står i så nära sammanhang med den i mom. 2 förekommande bestämmelse, att båda lämpligen böra uti ett moment sammanföras. Derigenom vinnes äfven öfverensstämmelse med det förfaringssätt, hvilket för likartade fall iakttagits vid affattandet af mom. 1.

§ 29.

Då Riksdagen ur förordningen uteslutit det af Eders Kongl. Maj:ts föreslagna förbud för bränvinstillverkning af majs och dylika ämnen, har jemväl det i denna § förekommande stadgande om straff för öfverträdelse af förutnämnda förbud följdriktigt borttagits.

§ 31 mom. 1.

Enligt en sedan lång tid tillbaka antagen och derefter, med allenast ett undantag, uti alla utkomna författningar angående bränvinstillverkningen tillämpad grundsats, är uti ifrågavarande mom. stadgad skyldighet för tillverkare att, under angifven förutsättning, ansvara för förbrytelse mot författningen af hans hustru, barn, tjänstefolk och i bränneriet anställda arbetare, såsom vore förbrytelsen af honom sjelf begången, dock endast i sådana fall *»då bötesansvar eller förlust af red-*

skap eller tillverkad vara eller kärl, hvori den förvaras, ifrågakommer.» Med denna senare bestämmelse åsyftas uppenbarligen, att tillverkare icke må kunna dömas till urbota bestraffning endast på grund af presumtion om brottslighet. Om emellertid, till följd af de säregna förhållandena i afseende å bränvinstillverkning, en så beskaffad presumtion anses rätteligen böra i lag medgifvas, så kan Riksdagen icke finna annat än, att denna presumtion följdriktigt bör ega rum lika väl då urbota bestraffning — hvilken enligt förevarande förslag icke kan öfverstiga två års straffarbete — som då endast bötesansvar samt förlust af redskap och vara skall ådömas.

Dessutom bör anmärkas, att *alla* uti författningsförslaget omförmälda förbrytelser äro belagda med bötesansvar, äfven sådana, hvilka under mer eller mindre försvärande omständigheter kunna medföra frihetsstraff, hvaraf följer, att vid hvarje åtal för förbrytelse bötesansvar kan »ifrågakomma». En strängt formel tolkning af omförmälda bestämmelse skulle således kunna leda dertill, att domaren ansåge sig kunna och böra på grund af presumtion om brottslighet förklara tillverkare ansvarsskyldig, äfven om domaren derefter vid bestämmande af straffmättet funne urbota bestraffning böra ådömas. Å andra sidan måste oftanämnda inskränkande bestämmelse, rätt tolkad, medföra den påföljd, att i alla de fall, då förbrytelsens beskaffenhet anses betinga urbota bestraffning, tillverkaren blifver straff-fri, äfven om han öfverbevisas att hafva varit medveten om samma förbrytelse.

Riksdagen har därför ansett, att ifrågavarande bestämmelse bör utgå, och låtit § 31 mom. 1 erhålla samma lydelse, som gifvits åt detta lagrum uti det inom kongl. finansdepartementet utarbetade, till högsta domstolen öfverlemnade författningsförslag, och hvilken lydelse af högsta domstolens fleste ledamöter lemnats utan anmärkning. Faran att till följd af sålunda medgifven presumtion tillverkare skulle kunna, ehuru oskyldig, drabbas af urbota bestraffning, synes ej vara synnerligen stor, enär tillverkaren ju måste frikännas, så snart omständigheterna göra sannolikt, att förbrytelsen skett utan hans vetskap och vilja.

§ 37 mom. 2.

Uti Eders Kongl. Maj:ts förslag stadgas i detta mom. att, efter anmälan af Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande eller chefen för finansdepartementets kontroll- och justeringsbyrå, må på Eders Kongl. Maj:ts nådiga pröfning bero, huruvida i något fall åklagare eller annan

för ådagalagdt nit vid efterspanande och beifrande af förbrytelser mot förordningen gjort sig förtjent af någon belöning utöfver honom möjligen tillkommande andel i ådömda böter samt redskap eller annat förbrutet gods. Detta stadgande är hemtadt från nu gällande författnings § 41 mom. 2 och i hufvudsak härmed lika lydande med undantag deraf, att orden »eller chefen för finansdepartementets kontroll- och justeringsbyrå» blifvit inskjutna. Då emellertid utöfningen af den Eders Kongl. Maj:t sålunda tillerkända rätt uppenbarligen icke bör vara beroende deraf, att framställning i ämnet göres af viss myndighet eller embetsman, samt ej heller torde vara behöfligt att uti författningen gifva Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande och bemälda byråchef särskild anvisning att, då belöning bör ifrågakomma, derom i vederbörlig ordning göra anmälan, har Riksdagen ansett lydelsen af nu ifrågavarande lagrum böra ändras så, att orden »efter anmälan af Kongl. Maj:ts befallningshafvande eller chefen för finansdepartementets kontroll- och justeringsbyrå» uteslutas.

§ 40.

Den af Eders Kongl. Maj:t föreslagna bestämmelsen att innehafvare af hvad i beslag tages eller i hans frånvaro hans ombud på stället eller någon af hans husfolk skall *förut* tillsägas om beslaget, torde icke böra så förstås, att den, som ämnar göra beslag, skulle vara pliktig derom på förhand underrätta vederbörande, enär en sådan skyldighet i många fall kunde föranleda dertill, att ändamålet med beslagsåtgärden blefve i större eller mindre mån förfeladt. För att likväl förekomma möjligheten af oriktig uppfattning rörande den ifrågavarande bestämmelsens mening, har Riksdagen ansett ordet »förut» böra utgå. Bestämmelsen torde äfven efter detta ords uteslutande med erforderlig tydlighet utmärka, att beslag ej får verkställas, med mindre vederbörande blifver vid förrättningen derom underrättad.

§ 41.

Riksdagen har ansett § 41 böra erhålla en i någon mån förändrad lydelse, på det densammas innehåll må bringas till öfverensstämmelse med stadgandena i § 25 mom. 1.

En gifven följd deraf, att Riksdagen ansett förbudet att använda majs m. fl. råämnena vid brännvins tillverkning böra ur förordningen utgå, är, att den i stadgandet om förordningens trädande i kraft inryckta bestämmelse i afseende å dessa ämnen borttagits.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt, har Riksdagen funnit Eders Kongl. Maj:ts ifrågavarande nådiga förslag icke kunna oförändradt bifallas, men deremot för sin del i ett sammanhang beslutit en förordning angående vilkoren för tillverkning af brännvin af den lydelse, bilagan A till denna skrifvelse utvisar. Stockholm den 7 Juli 1887.

Med undersåtlig vördnad:

Bil. A.

Förordning angående villkoren för tillverkning af bränvin.

Art. 1.

Om rättighet till bränvins tillverkning och destillering.

§ 1.

1. Bränvin må tillverkas ej mindre af en hvar välfrejdad person, hvilken eger eller innehar i mantal satt eller särskildt skattlagd jord, än äfven af den, som är behörig att idka fabriksrörelse. Äfvider bränvinstillverkare eller varder han försatt i konkurs, må redan anmäld tillverkning utöfvas af döds- eller konkursboet.

2. Öfverståhållare, underståhållare, landshöfding, landssekreterare, landskamrerare, kronofogde, länsman, lands- och stadsfiskal, polis-tjensteman, domare på landet, borgmästare eller annan magistratsperson i stad, ecklesiastik embets- eller tjensteman, kyrkobetjent, folkskolelärare, i tjenst varande läkare, brännerikontrollör eller tillsyningsman, så ock i allmänhet embets- eller tjensteman, som till följd af sin befattning kan komma att deltaga i beslut om bränvinstillverkning eller kontroll derå, må dock icke befatta sig med dylik tillverkning.

3. Å ecklesiastika och andra boställen, så ock å annan kronans jord, som ej med stadgad åborätt besittes, vare bränvinstillverkning förbjuden.

§ 2.

1. Bränvinstillverkning skall vara tillåten från klockan tolf på dagen första helgfria dag i oktober månad till första helgfria dag i maj månad det derpå följande året vid samma timme; och vare bränvinstillverkning i sammanhang med pressjästberedning medgifven äfven under den återstående delen af året mot de särskilda vilkor Kongl. Maj:t pröfvar erforderliga; Kongl. Maj:t dock obetaget att, der högst vigtiga omständigheter sådant föranleda, föreskrifva inställande under viss tid af all bränvinstillverkning.

2. Bränvinstillverkning eller mäskeerledning dertill vare ej medgifven från klockan tio om aftonen näst före sön- eller helgdag till klockan tio om aftonen å sådan dag; dock att, om för särskilda tillverkningsmetoders begagnande undantag från denna bestämmelse skulle finnas oundgängligen nödigt, Kongl. Maj:t vill på särskild underdånig ansökning pröfva, huruvida sådant undantag må medgifvas.

§ 3.

För bränvinstillverkning må begagnas redskap af hvilken storlek och beskaffenhet som helst med allenast de inskränkningar, som för kontrollens handhafvande äro eller varda föreskrifna.

§ 4.

Den, som vill idka bränvinstillverkning, skall minst fjorton dagar före den, då tillverkningen är afsedd att begynna, skriftligen anmäla sådant hos Kongl. Maj:ts befallningshafvande, med uppgift å såväl stället för tillverkningens bedrifvande som ock dagen, då den skall taga sin början, samt dervid aflemna bevis, att han är behörig att utöfva bränvinstillverkning. Af bolag tillämnad bränvinstillverkning skall anmälas af den, som enligt gällande lag eger för bolaget föra talan, och skall dervid lemnas uppgift om samtliga delegare i bolaget. Finner Kongl. Maj:ts befallningshafvande hinder icke möta för handteringens utöfvande, varde tillståndsbevis utfärdadt. Dock må sådant bevis icke utfärdas för den, hvilken blifvit dömd till ansvar för brott, som omförmälas i §§ 23 och 25 i denna förordning.

§ 5.

Vill den, som erhållit tillstånd till bränvinstillverkning, afstå från tillverkningens utöfvande, utan att densamma tagit sin början, må anmälan derom ske hos Kongl. Maj:ts befallningshafvande; dock att vederbörande i sådant fall vare pligtig godtgöra den kostnad, som möjligen uppstått genom kontrollörs inkallande.

§ 6.

1. Vill bränvinstillverkare före den allmänna tillverkningstidens utgång afstå från tillverkningsrätten, skall han derom göra skriftlig anmälan hos den kontrollör, som är anställd vid bränneriet, minst fem dagar före utgången af det tillverkningsdygn, med hvilket han anmäler sig vilja afsluta tillverkningen; dock att, om bränneri eller deri begagnad redskap genom vådeld eller annan olyckshändelse blifvit väsentligen skadadt, tillverkningsrätten må upphöra omedelbart efter det tillverkaren gjort skriftlig anmälan derom. Kontrollören åligger att dels lemna tillverkaren bevis om gjord anmälan, dels ock ofördröjligen underrätta Kongl. Maj:ts befallningshafvande och öfverkontrollören om tiden för tillverkningsrättens upphörande.

2. I bränneri, der tillverkningen sålunda blifvit anmäld att upphöra, må den ej efter den utsatta tiden ega rum utan förnyad anmälan, som i § 4 sägs.

3. Med tillverkningsdygn förstås i denna förordning tiden från klockan tolf på dagen den ena till samma timme å nästföljande helgfria dag.

§ 7.

Om anmäld bränvinstillverkning ej företages inom fem tillverkningsdygn efter den i anmälan uppgifna tid eller bränvinstillverkning afbrytes utan sådan anmälan, som i § 6 mom. 1 omförmäles, eller utan Kongl. Maj:ts derom meddelade föreskrift och ej inom fem tillverkningsdygn, det oräknadt, hvarunder afbrottet inträdde, å nyo företages, åligger det bränvinstillverkaren att för de tillverkningsdygn, under hvilka tillverkningen sålunda icke utöfvats, gälda på bränneriet belöpande kontrollkostnader.

§ 8.

Förteckning öfver anmälningar och uppgifter enligt §§ 4 och 5 skall af Kongl. Maj:ts befallningshafvande öfversändas till öfverkontrollör sist dagen efter det sådan anmälan skett och till finansdepartementets kontroll- och justeringsbyrå första helgfria dag i hvarje vecka.

§ 9.

1. Vill någon under den tid, då han, enligt erhållet tillståndsbevis, är till bränvinstillverkning berättigad, å bränneriställe genom särskild destillering rena bränvin, må sådant ske under tillsyn af kontrollör. Destillering å bränneriställe under annan tid vare äfven medgifven; dock att anmälan derom skall minst åtta dagar före den tid, destillering hvarje gång företages, göras hos vederbörande öfverkontrollör.

2. I öfrigt må bränvins rening, vare sig genom destillering eller på kall väg, verkställas såsom annan handtering, enligt hvad i gällande författningar stadgas.

Art. 2.

Om bränvins beskattning och uppläggande på nederlag.

§ 10.

1. För bränvin, tillverkad inom landet, skall efter afdrag af två procent, som äro skattefria, tillverkaren påföras skatt med 40 öre för hvarje liter af normalstyrka, hvarmed förstås bränvin, som vid + 15° å Celsii termometer innehåller 50 volymprocent alkohol.

2. Inbetalning af tillverkningskatt verkställs i landtränteriet, dock hvarje gång icke för mindre än 1,500 liter.

3. Vid utförsel af bränvin må, efter hvad särskildt finnes stadgadt, åtnjutas restitution med 40,8 öre för hvarje liter renadt och med 40 öre för hvarje liter icke renadt bränvin af normalstyrka.

4. Då bränvin under de vilkor och den kontroll, Kongl. Maj:t vill föreskrifva, göres till förtäring obrukbart (denatureras) för att användas för tekniskt eller vetenskapligt behof, må restitution åtnjutas med 40 öre för hvarje liter bränvin af normalstyrka; dock medgifves ej restitution för bränvin, som användes till tvål, parfym eller, med undantag af ättika, till fabriker, afsedda att förtäras. Denaturerad bränvin är ej underkastadt försäljningsavgift.

§ 11.

1. Har tillverkningen icke uppgått till 8,000 liter beskattningsbart bränvin för hela den tid tillverkningsrätten gäلت, då skall förutom stadgad skatt erläggas en avgift af 10 öre för hvarje liter, hvarmed det tillverkade litertalet understiger nämnda belopp; och likaledes skall, i händelse tillverkningen ej uppgått till 500 liter eller öfverstigit 5,000 liter i medeltal för hvarje tillverkningsdygn, utgå en avgift af tio öre för hvarje liter, hvarmed det tillverkade bränvinet understiger ett efter en medeltillverkning af 500 liter beräknadt tillverkningsbelopp eller öfverstiger en medeltillverkning, beräknad efter 5,000 liter för hvarje tillverkningsdygn. Dessa avgifter skola dock ej utgå, då tillverkningsrättens upphörande grundar sig på anmälan efter olyckshändelse, hvarom i § 6 sägs, eller Kongl. Maj:ts derom meddelade föreskrift; och ankomme på Kongl. Maj:ts pröfning, huruvida eller i hvad mån befrielse från desamma må medgifvas, då bränvinet erhålles såsom biprodukt vid annan tillverkning.

2. De enligt mom. 1 utgående särskilda avgifter skall tillverkaren inom fjorton dagar efter tillverkningsrättens upphörande inbetala till landtränteriet. Sker det ej, låte Kongl. Maj:ts befallningshafvande ofördröjligen utmäta avgifterna; och skall emellertid det vid bränneriet tillverkade och vid tillverkningsstidens slut under offentlig vård kvarvarande bränvinet utgöra pant för avgifterna.

§ 12.

Af obeskattadt bränvin skola minst åttio procent såsom säkerhet för skatten vara liggande på nederlag. Återstoden eger tillverkaren utbekomma utan skattens erläggande, dock med skyldighet att före den 1 påföljande oktober erlägga derpå belöpande skatt, vid påföljd

att Kongl. Maj:ts befallningshafvande eljest låter ofördröjligen utmäta densamma.

§ 13.

Magasin eller rum för nederlag af bränvin skall finnas vid hvarje bränneri samt vara beläget i dess närhet och af tillverkaren upplåtet uteslutande för bränvin, som skall utgöra säkerhet för ogulden skatt.

§ 14.

1. Bränvinstillverkare må efter tillverkningens upphörande hafva obeskattadt bränvin qvarliggande å nederlag vid bränneriet, om anmälan derom blifvit gjord hos Kongl. Maj:ts befallningshafvande minst tio dagar före tillverkningens upphörande.

2. Sättes bränneriet ånyo i gång, och har nederlaget emellertid icke blifvit utrymdt, skall detta senare öfvertagas af den i tjänstgöring inträdande kontrollören.

§ 15.

1. Inträffar minskning, vare sig genom läckning, afdunstning eller olyckshändelse, i det å nederlag upplagda bränvinets litertal eller styrka, skall ändock tillverknings-skatt erläggas för allt det bränvin, hvarför skatt är ogulden; dock vill Kongl. Maj:t, der minskningen utan egarens vållande uppkommit genom olyckshändelse, medgifva den lindring i skatten, hvartill omständigheterna kunna föranleda.

2. Å nederlag befintligt bränvin utgör pant för ogulden skatt; och skall detsamma till ytterligare säkerhet för skattens utbekommande efter tillverkningsrättens upphörande städse vara mot eldskada försäkradt till ett värde ej understigande den oguldna skattens belopp; hvarjemte det åligger tillverkaren att, då nederlaget öfvertages af tillsyningsman, till denne aflemna försäkringshandlingarna jemte behörigt bevis, att kronan eger rätt till så stor del af försäkringssumman, som fordras för skattens gäldande. Underlåter tillverkare att fullgöra hvad sålunda är föreskrifvet, vare nederlagsrätten förverkad och aumäle kontrollör eller tillsyningsman genast förhållandet hos Kongl. Maj:ts befallningshafvande, som i så fall ofördröjligen förordnar om skattens uttagande.

§ 16.

På Kongl. Maj:ts särskilda pröfning i hvarje fall skall bero, om och under hvilka villkor och kontroller samt mot hvilken nederlagsafgift nederlag af inhemskt bränvin utan sammanhang med bränvinstillverkning bör medgifvas; och må, på sätt särskildt derom är eller kan varda stadgadt, *såväl från sådant nederlag, som från brännerinederlag*, bränvin ur riket utföras, utan att tillverkningskatt därför erlägges.

Art. 3.

Om tillsyn vid bränneri och nederlag.

§ 17.

1. Öfverkontrollörer förordnas af Kongl. Maj:t till erforderligt antal att hafva tillsyn å förordningens efterlefnad. Öfverkontrollör åtnjuter det arfvode samt den ersättning för rese- och expeditjonskostnader, som af Kongl. Maj:t bestämmas.

2. Tillsyn vid bränneri skall, då, efter erhållet tillståndsbevis, tillverkningsrätt der är medgifven, utöfvas af kontrollör.

3. Kongl. Maj:ts befallningshafvande eger att, efter förslag af vederbörande öfverkontrollör, utse kontrollörer.

Kontrollör åtnjuter af staten:

a) arfvode under tjenstgöringstiden med tio kronor om dagen vid tillsyn å ett och tolf kronor om dagen vid tillsyn å två brännerier;

b) reseersättning med femton kronor för hvarje gång han inträder i tjenstgöring eller från ett till annat bränneri förflyttas; och

c) ersättning för skrif- och förseglingsmaterialier samt postporto med tio öre för hvarje dag, han varit i tjenstgöring.

4. Kontrollör skall hafva sin bostad vid eller så nära intill bränneriet, som öfverkontrollören anser erforderligt. Möter hinder att anskaffa bostad och kost på tillräckligt närbeläget ställe, vare tillverkare på öfverkontrollörens tillsägelse skyldig att mot tre kronor om dagen, som af Kongl. Maj:ts befallningshafvande godtgöres genom afdrag å

kontrollörsarfvodet, tillhandahålla kost samt ett möbleradt, eldadt och städat boningsrum å plats, som af öfverkontrollören godkännes.

5. Nederlag vid bränneri, der tillverkningsrätt upphört, skall hafvas af särskild tillsyningsman.

6. Tillsyningsman förordnas af Kongl. Maj:ts befallningshafvande, som äfven bestämmer honom tillkommande arfvode; och åligger det tillverkaren att före nederlagets utrymmande eller öfverlemnande till kontrollör hafva till tillsyningsmannen betalt arfvode.

§ 18.

Bränvinstillverkning må ej företagas, innan kontrollapparat blifvit i bränneriet anbragt, tillståndsbeviset för kontrollören uppvisadt samt bränneri och nederlagsmagasin af honom besigtigade.

§ 19.

1. Det tillverkade bränvinet uppmätes och reduceras till normalstyrka förmedelst den i bränneriet uppställda kontrollapparaten.

2. Om kontrollapparat vid bränneri kommit i olag, skall kontrollör derom genast underrätta öfverkontrollören samt tömma sprithållaren och afläsa apparaten; hvarjemte kontrollören, intill dess öfverkontrollören annorlunda föreskrifver, skall uppmäta och profva det bränvin, som sedermera tillverkas; egande öfverkontrollören bestämma, efter hvilken grund det från närmast föregående afläsning af apparaten tillverkade bränvin skall beräknas.

§ 20.

1. Kontrollapparat anskaffas, eges och underhålles af staten.

2. Tillverkaren är skyldig att på egen bekostnad låta afhemta apparaten från plats inom länet, hvilken öfverkontrollören bestämmer, samt att likaledes bestrida kostnaden för dess uppsättning.

3. Efter tillverkningens upphörande qvarstannar kontrollapparaten vid bränneriet under tillverkarens vård, så vida denne ej hos öfverkontrollören anmäler sig vilja återlemna apparaten eller densamma af öfverkontrollören återfordras; och åligger i så fall tillverkare att på

egen bekostnad låta forsla apparaten till plats inom länet, hvilken öfverkontrollören bestämmer.

4. All å apparaten eller dess tillbehör uppkommen skada, som kunnat förekommas genom omsorgsfull vård, ersättes af tillverkaren.

§ 21.

1. Om vid profning, som ligger till grund för beskattning, mellan bränvinstillverkare och kontrollör uppstår tvist om bränvinets alkoholhalt, skall af detsamma tagas prof, hvilket under bådas försegling lemnas till öfverkontrollören, som efter verkställd profning med normaltermoalkoholometer bestämmer alkoholhalten.

2. Anmäler tillverkare hos kontrollören missnöje med kontrollapparatusens mätning, skall, så fort sig göra låter, kontrollmätning verkställas. Om efter kontrollmätning, verkställd under minst två tillverkningsdygn och å minst 1,000 liter sprit, apparatusens utslag visat sig öfverstiga det omedelbara mätningsresultatet med en procent eller derutöfver, då skall afdrag å skatten härför ske från den afläsning å apparaten, som närmast föregick anmälan om missnöje.

Kostnaden för sådan kontrollmätning skall tillverkaren betala, i händelse apparatusens utslag ej med minst en procent öfverstiger det omedelbara mätningsresultatet.

§ 22.

Finner kontrollör eller tillsyningsman olaglighet vara begången vid något under hans uppsigt stäldt bränneri eller nederlag, gifve ofördrojligen sådant tillkänna för allmän åklagare äfvensom för öfverkontrollören.

Art. IV.

Om ansvar för öfverträdelse af förordningens föreskrifter.

§ 23.

1. Den, som tillverkar bränvin utan dertill erhållet behörigt tillstånd eller under tid, då på grund af Kongl. Maj:ts nådiga beslut bränvinstillverkning blifvit instäld, gälde den i § 10 stadgade tillverkningsskatt och böte för lönbränning från och med 100 till och med 2,000 kronor eller straffes med fängelse från och med en till och med sex månader.

2. Har lönbränning skett med enkel, omedelbarligen med eld drifven redskap, varde skatten beräknad efter redskapens afverkningsförmåga, som skall antagas under dygn uppgå till fyra gånger pannans rymd. Kan redskapens storlek icke utrönas, bestämmes skatten efter 500 liters tillverkning under dygn.

Är tillverkningen utöfvad med mera sammansatt eller medelst ånga drifven redskap, beräknas skatten för den myckenhet, som, efter hvad utrönas kan, blifvit tillverkad, dock för minst 800 liter på dygnet.

I begge dessa fall skall skatten utgå för minst trettio dygn; men har tillverkningen blifvit utöfvad öfver 30 men ej 60 dygn, utgöres skatt för 60 dygn, och öfver 60 men ej 90 dygn för 90 dygn o. s. v.

§ 24.

Då lönbränning skett, vare det vid förbrytelsen nyttjade redskap, det vid beslagstillfället å stället befintliga bränvin och de kärl, hvori det förvaras, förbrutna.

§ 25.

1. Den, som vid bränvinstillverkning från beskattning undansnillar något af det bränvin, som tillverkas, begagnar tillverkningsredskap,

ledningsrör eller sprithållare med dold öppning eller afledning, hvarigenom bränvin kan lönligen uttagas, eller olofligen bryter försegling eller öppnar eller borttager lås, som öfverkontrollör eller kontrollör i bränneri åsatt, eller gör åverkan å den i bränneriet uppsatta kontrollapparaten, straffes med böter från och med 500 till och med 5,000 kronor eller dömes till fängelse från och med en månad till och med ett år; dock må, der försnillning skett i större omfattning eller omständigheterna eljest äro synnerligen försvårande, dömas till straffarbete från och med två månader till och med två år. Den, som efter detta lagrum dömes, skall ock utgifva den skatt, som belöper sig för det undansnillade bränvinet, samt hafva förbrutit redskapen, det i bränneriet med dertill hörande förvaringsrum och nederlagsmagasin vid beslagstillfället befintliga bränvin och de kärl, i hvilka det förvaras.

2. Varder någon, som begagnar nederlagsrätt, beträdd med att olofligen bortföra bränvin från nederlaget eller bryter han kronans lås, som blifvit satt å nederlagsmagasin, dömes till böter från och med 100 till och med 2,000 kronor eller fängelse från och med en till och med sex månader. Äro omständigheterna synnerligen försvårande, dömes till straffarbete från och med två månader till och med ett år. I fall det olofligen bortförda bränvinet återfinnes, vare det förverkadt; kan det ej tillrättaskaffas, gälde tillverkaren dess värde.

§ 26.

Är tvist om beloppet af undansnilladt bränvin, eger domstol att i frågan inforda yttrande från finansdepartementets kontroll- och justeringsbyrå.

§ 27.

Till redskap, som enligt § 24 eller § 25 mom. 1 är förbruten, räknas hvarje i bränneri för kokning, mäskeerledning, jäsning eller bränning inrättad redskap, sprithållare, äfvensom ångmaskin med tillbehör.

§ 28.

1. Öfverträder bränvinstillverkare det förbud, som är gifvet i §

2 mom. 2, böte för hvarje gång, sådant sker, från och med 20 till och med 200 kronor.

2. Verkställes annat till bränneri hörande arbete utom tillsyn vid malt- eller jästberedning mellan klockan 8 på morgonen och klockan 5 om aftonen å sön- eller helgdag, böte bränvinstillverkare från och med 5 till och med 50 kronor.

§ 29.

1. Underlåter bränvinstillverkare att ställa sig till efterrättelse vare sig af Kongl. Maj:t utfärdade särskilda bestämmelser angående denna förordnings tillämpning eller de föreskrifter i fråga om tillverkarens åligganden, öfverkontrollör eller kontrollör i enlighet med denna förordning eller förenämnda nådiga bestämmelser meddelar, vare ansvaret böter från och med 20 till och med 200 kronor.

2. Den, som tillverkar bränvin i sammanhang med pressjästberedning, utan att samtidigt det af Kongl. Maj:t bestämda minsta utbyte af jäst i medeltal erhålles, eller underlåter att, på sätt i § 9 mom 1 är föreskrifvet, hos öfverkontrollör göra anmälan om destillering af bränvin, böte från och med 100 till och med 1,000 kronor.

§ 30.

Vägrar man den, som eger anställa undersökning i afseende å förbrytelse mot denna förordning, tillträde till rum eller byggnad, der, enligt § 39, undersökning får ske, böte från och med 100 till och med 1,000 kronor.

§ 31.

1. För förbrytelse mot denna förordning af bränvinstillverkarens hustru, barn, tjenstefolk och i bränneriet anstälde arbetare ansvare tillverkare såsom vore förbrytelsen af honom sjelf begången, derest icke omständigheterna göra sannolikt, att förbrytelsen skett utan hans vetskap och vilja. Begagnar tillverkaren ombud vid brännerirörelsens utöfvande, ansvare dock ombudet jemte tillverkaren och lika med denne för sådan förbrytelse.

2. Redskap, tillverkad vara och kärl, hvori den förvaras, skola, fastän bränvinstillverkare icke är egare deraf, dömas förbrutna, när förbrytelse, som medför sådan påföljd, är begången.

§ 32.

Bränvinstillverkare, som åt den vid hans bränneri anstälde kontrollör eller tillsyningsman såsom gåfva något gifver eller erbjuder, böte från och med 20 till och med 200 kronor. Kontrollör eller tillsyningsman, som gåfva mottager, vare lika ansvar underkastad och miste derjemte befattningen.

§ 33.

Skulle någon, hvilken det åligger att hålla tillsyn vid bränneri eller vid nederlag, eller den, hvilken har till tjensteåliggande att åtala förbrytelser mot denna förordning, sjelf beträdas med olofflig bränvinstillverkning eller att hafva främjat sådan förbrytelse eller förbrytelse, som omförmäles i § 25, varde dömd till fängelse eller straffarbete från och med sex månader till och med två år.

§ 34.

Om undersökning, hvarom i § 39 sägs, hos någon anställes emellan klockan 9 om aftonen och klockan 5 om morgonen, men förbrytelse ej upptäcket, böte förrättningsmannen från och med 5 till och med 50 kronor, der han ej haft giltig anledning till undersökningen.

§ 35.

Böter, som efter denna förordning ådömas, skola, om tillgång till deras gäldande brister, förvandlas enligt allmän strafflag.

§ 36.

Då tillverkningskatt jemte böter blifvit ådömd enligt denna förordning, må der tillgång saknas till skatten eller någon del deraf, böterna ej kunna med penningar gäldas, utan skall den sakfælde i stället undergå motsvarande förvandlingsstraff.

§ 37.

1. Böter, som enligt denna förordning ådömas, äfvensom värdet af bränneriredskap och annan egendom, som anses förbrutne, tillfalle med en tredjedel kronan och med två tredjedelar åklagaren. Finnes särskild angifvare, tage han hälften af åklagarens andel.

2. På Kongl. Maj:ts nådiga pröfning må bero, huruvida i något fall åklagare eller annan för ådagalagdt nit vid efterspanande och beifrande af förbrytelse mot denna förordning gjort sig förtjent af någon belöning utöfver honom möjligen tillkommande andel i ådömda böter samt redskap eller annat förbrutet gods.

Art. V.

Föreskrifter i afseende å förordningens verkställighet.

§ 38.

1. Lands- och stadsfiskaler, krono-, stads- och polisbetjente samt de personer, hvilka särskildt förordnas vaka öfver denna förordnings efterlefnad, åligger att åtala förbrytelser emot densamma.

2. I öfrigt eger en hvar rättighet att för sådana förbrytelser anställa åtal, dock ej föräldrar och barn eller makar eller syskon mot hvarandra, ej heller annan skyldeman mot den, hos hvilken han njuter kost eller underhåll, ej fosterbarn mot fosterföräldrar och ej heller tjenare mot husbondefolk, under den tid de äro i tjensten.

3. Då åtal anställas af annan person än den, som är nämnd i mom. 1, gifve han sin talan allmän åklagare tillkänna så tidigt, att denne må kunna öfvervara målets utförande.

§ 39.

1. De i § 38 mom. 1 omförmålde allmänna åklagare ega att anställa undersökning om förbrytelse mot denna förordning äfvensom att verkställa beslag.

2. Den, som förrättar undersökningen, bör för att tillgodonjuta det skydd, honom dervid lagligen tillkommer, vid förrättningen på sig synbart bära påbjudet tjenstetecken eller, innan förrättningen företages, uppvisa fullmakt eller förordnande. I orten boende eller känd krono- eller stadsbetjent vare likväl frikallad från skyldigheten att sålunda styrka sin behörighet.

3. Undersökningen må anställas i bränneri, så ock i annat rum eller byggnad, som kan begagnas för bränvinstillverkning eller förvaring af bränvin.

§ 40.

Beslag skall göras i två vittnens närvaro. Innehafvare af hvad i beslag tages eller i hans frånvaro hans ombud på stället eller någon af hans husfolk skall tillsägas om beslaget.

§ 41.

Sker beslag å bränneri under den tid, då tillverkningsrätt der gäller, må ej panna utbrytas eller någon del af tillverkningsredskapen borttagas eller tillverkningens fortsättande hindras, innan första domstol i målet dömt redskapen förbruten, der ej vid tillverkningen begagnats redskap, ledningsrör eller sprithållare med dold öppning eller afledning, hvarigenom bränvin kunnat lönligen uttagas, eller åverkan skett å kontrollapparaten.

§ 42.

Redskap, som tages i beslag, skall, till förekommande af dess utbyte mot annan, af beslagaren utmärkas med särskild stämpel, der ej redskapen vid beslaget fräntages egaren, i hvilket fall den skall sättas i allmänt förvar.

Denna förordning skall träda i kraft den 1 oktober 1887, vid hvilken tid nådiga förordningen angående vilkoren för tillverkning af bränvin den 2 juni 1882 upphör att vara gällande; dock att tillsättningen af kontrollörer skall för det tillverkningsår, som tager sin början den 1 oktober 1887, ske i enlighet med denna förordning, samt att rättigheten till restitution af skatt för bränvin, som användes för tekniskt eller vetenskapligt behof, icke träder i kraft förr än den 1 januari 1888; och vill Kongl. Maj:t i särskild ordningsstadga för bränvinsbrännerierna i riket meddela erforderliga bestämmelser angående förordningens tillämpning.
